

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/156/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120225424
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:6120225424.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35724803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53255739 proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. D. XX, okr. E. C. F., o zaplatenie sumy 728,60 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 400,- eur spolu s 5%-ným ročným úrokom z tejto sumy od 18.12.2018 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 9,8%. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 728,60 eur s prísl. ako aj trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 28.8.2014 Zmluvu o splátkovou úvere, č. 5061410815, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky v znení ich dodatkov. Na základe uvedenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Podľa zmluvy poskytol žalobca žalovanému úver v sume 400 eur, ktorý mal žalovaný splácať v pravidelných mesačných splátkach v sume 10,61 eur, počnúc dňom 25.10.2016 a dňom 25.9.2021 končiac. Žalobca zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až § 507 Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018 právny predchodca žalobcu – Slovenská sporiteľňa, a.s., ako postupca postúpil pohľadávku voči žalovanej terajšiemu žalobcovi – postupníkovi. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 728,60 eur, ktorá pozostávala z istiny 400,00 eur, riadneho úroku 290,71 eur, úroku z omeškania 37,89 eur a poplatkov vo výške 0,00 eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dňa podania žaloby nevykonal žiadne iné úhrady. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy a tak právny predchodca žalobcu dňa 23.11.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 22.11.2017. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru v celkovej výške 728,60 eur spolu s úrokom omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 400,00 eur od 18.12.2018 do zaplatenia.

3. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo dňa 30.11.2021, č. k. 10Csp/156/2020-138 žalobu zamietol a zároveň rozhodol že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

4. V zákonom stanovenej lehote podal voči predmetnému rozsudku odvolanie žalobca. Svoje odvolanie odôvodnil tým že prvostupňový súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj nesprávnym právnym posúdením veci zo strany súdu a nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uskutočňovať svoje procesné práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Žalobca zastáva názor, že ak žalovaný nespochybnil tvrdenia žalobcu a rovnako podľa názoru súdu sú tieto tvrdenia preukázané, tzn. skutkové tvrdenia neboli sporné, potom súd v zmysle ust. § 297 písm. b) CSP žalobe vyhovie bez nariadenia pojednávania. Avšak v prípade, ak skutkové tvrdenia sú sporné, resp. súd nemá určité skutočnosti za preukázané, potom nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) CSP, t. j. bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie súdu je teda podľa názoru žalobcu nesprávne, resp. vychádza z nesprávneho procesného postupu. Je zrejmé, že súd nie je povinný žalobcu vyzývať na doplnenie dokazovania, avšak zároveň treba rešpektovať zákonné ustanovenia a nie je možné vo veci rozhodnúť a žalobu zamietnuť ani len z časti bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom je možné doplniť dokazovanie zo strany oboch strán sporu, resp. vyjadriť sa k sporným skutočnostiam. Žalobca k veci uvádza, že sa nestotožňuje s právnym posúdením veci súdom, v zmysle ktorého by mal byť žalobou uplatnený nárok premlčaný. Súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 101 OZ, podľa ktorého pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Zároveň však súd poukázal aj na to, že ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa ust. § 565 OZ tak, ako v súdnom prípade podaním zo dňa 23.11.2017, potom v zmysle ust. § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca od splátky úveru, ktorá nebola dlžníkom ako prvá uhradená riadne a čas (v posudzovanom prípade splátka splatná dňa 25.3.2016) a teda splátka, s ktorou sa dlžník podľa názoru súdu dostal prvýkrát do omeškania. Súd na podklade uvedenej úvahy tak dospel k právnemu záveru, že všeobecná premlčacia doba začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky splatnej dňa 25.3.2016 a keďže žaloba bola podaná na súde dňa 21.1.2020, podľa jeho názoru bola teda podaná oneskorene po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Žalobca sa s uvedeným právnym posúdením nestotožňuje a zastáva názor, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právného posúdenia veci, nakoľko súd na vec v zmysle jeho odôvodnenia aplikoval ust. § 101 OZ – a to aj napriek tej skutočnosti, že zákonodarca aplikáciu tohto ustanovenia vylúčil v prípadoch, ak bol dohodnuté plnenie v splátkach (ako v prejednávanej veci) – nakoľko na tieto prípady ustanovil osobitné plynutie premlčacej doby v ust. § 103 OZ. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade bolo Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 28.8.2014 (ďalej len „Zmluva“) medzi stranami dohodnuté, že poskytnutý úver bude dlžník splácať v pravidelných mesačných splátkach po 10,61 eur, vždy k 25-temu dňu v kalendárnom mesiaci. Je teda zrejmé, že v danom prípade bolo medzi stranami dohodnuté plnenie dlhu v splátkach, pričom veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 OZ samostatne. OZ ďalej v ust. § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. Vzhľadom na vyššie uvedené je nutné konštatovať, že v danej veci bolo medzi stranami dohodnuté plnenie v splátkach, a preto premlčacia doba začína plynúť odo dňa ich zročnosti, pričom navyše pre nesplnenie splátok sa stal zročným celý dlh dňa 23.11.2017. Zo žiadneho ustanovenia však nevyplýva, že by mala byť zročnosť plnenia vyhlásená pre prvú neuhradenú splátku a že od splatnosti prvej neuhradenej splátky plynie premlčacia doba pre všetky splátky splatné po vyhlásení zročnosti plnenia pre neplnenie splátok – naopak, ust. § 565 OZ takto právne posúdenie priamo vylučuje. Takýto výklad ust. § 103 OZ považuje žalobca za nesprávny. V súvislosti s premlčaním nároku žalobca na tomto mieste zdôrazňuje, že neuplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (podaním zo dňa 23.11.2017) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a súčasne bol na možnosť uplatnenia tohto práva

zo strany veriteľa upozornený tak, ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky splatnej dňa 25.10.2017. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premlčacia doba (napr. splátka splatná dňa 25.8.2017 by sa tak premlčala až 25.08.2020, splátka splatná dňa 25.9.2017 by sa tak premlčala až 25.9.2020 a splátka splatná dňa 25.10.2017 by sa premlčala až 25.10.2020 a pod.). Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (splátky splatné od 25.11.2017 do konečnej splatnosti úveru – 25.09.2021) plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (t. j. od splátky splatnej dňa 25.10.2017). Z uvedeného dôvodu preto žalobca považuje za nesprávnu aplikáciu ust. § 101 OZ na daný prípad, tak ako to uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako tak považuje žalobca za nesprávny súdny výklad ust. § 103 OZ, v zmysle ktorého za „nesplnenú, resp. nesplatenú splátku“ je potrebné považovať prvú neuhradenú splátku (25.3.2016), nakoľko takýto výklad je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by nemuseli byť premlčané (v prejednávacom prípade napr. splátky splatné od 25.2.2017 do 25.10.2017), avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t. j. od 25.11.2017 do konečnej splatnosti úveru – 25.9.2021) by už v ten istý moment bol premlčaný, nakoľko by plynutie premlčacej doby splátok splatných od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bolo posunuté o - v tomto prípade 19 mesiacov - pozadu, t. j. splátka úveru splatná napr. 4 mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by sa premlčala neskôr, ako splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, čo považuje žalobca za absurdné. Žalobca si zároveň dovoľuje v tejto súvislosti poukázať aj na to, že súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nevyssporiadal so skutočnosťou, že viaceré splátky boli bez ohľadu na súdny výklad ust. § 103 OZ uplatnené pred súdom včas – len príkladom žalobca poukazuje na to, že napr. splátka úveru splatná dňa 25.9.2017 - nakoľko ide o splátku splatnú pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru – t. j. takú splátku úveru, pre ktorú plynie v zmysle prvej vety ust. § 103 OZ samostatná trojročná premlčacia doba – odo dňa jej splatnosti – a teda ktorá by sa premlčala až 25.9.2020 (žaloba podaná už 21.01.2020). K uvedenému žalobca ďalej poukazuje na to, že uplatnený výklad súdu predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o 19 mesiacov a zároveň je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ, keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky so splatnosťou 25.3.2016 zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky dňa 25.4.2016. V zmysle uvedeného má žalobca za to, že oprávnenie právneho predchodcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.3.2016 zaniklo v súlade s ust. § 565 OZ splatnosťou ďalšej splátky úveru. Z uvedených dôvodov je teda zrejmé, že v prípade, ak právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 23.11.2017, tak toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.10.2017 (t.j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala, a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ust. § 565 OZ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru), a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po upozornení žalovaného na možnosť uplatnenia tohto práva a jeho omeškaní s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 23.11.2017 tak začala v súlade s ust. § 103 OZ plynúť odo dňa zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade splátky splatnej dňa 25.10.2017) a uplynula by najskôr dňa 25.10.2020. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 21.1.2020 má žalobca za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k inému záveru. V zmysle uvedeného teda pôvodný veriteľ využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 23.11.2017, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 25.10.2017, ktorá predstavuje „nesplnenú“ splátku v zmysle ust. § 103 OZ, a od ktorej splatnosti plynie premlčacia doba pre všetky splátky splatné do budúca (splátky splatné od 25.11.2017 do 25.09.2021. Splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti (t. j. pred 23.11.2017) sú zase splátkami, pre ktoré v zmysle prvej vety ust. § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba – odo dňa splatnosti tej-ktorej splátky. Podľa názoru žalobcu preto vzhľadom na vyššie uvedené nejestvuje taký výklad predmetných ustanovení, v ktorom by bol jeho nárok ako celok premlčaný, a teda ani nemohlo dôjsť k premlčaniu pohľadávky, nakoľko žaloba bola na súd podaná včas. Na základe uvedeného žalobca považuje za preukázané, že napadnutý rozsudok trpí vadou nesprávneho právneho posúdenia veci. V napadnutom rozsudku absentuje riadne a konzistentné odôvodnenie a vysporiadanie sa s jednotlivými dôkazmi s následnou aplikáciou príslušných právnych predpisov na zistený skutkový stav veci, čo zakladá vadu nepreskúmateľnosti napádaného rozsudku. Zároveň, pokiaľ súd považoval

žalobcom uplatnený nárok za sporný, no napriek tomu neposkytol stranám sporu svoje predbežné právne posúdenie a bez nariadenia pojednávania nárok zamietol v celom rozsahu, je možné konštatovať, že súd takýmto nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Na základe vyššie uvedených dôvodov sa žalobca nestotožňuje s rozsudkom okresného súdu a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku. K odvolacej námietke, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom: integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako viedol súd spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd konštatuje, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Po preskúmaní napadnutého rozsudku má odvolací súd za to, že v prejednávanej veci došlo k naplneniu druhého odvolacieho dôvodu. Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi, odvolací súd dodáva, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov (v danom prípade súd prvej inštancie) musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení právnych noriem, tak ako ich v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, obmedzil toto základné právo v spore s jeho podstatou a zmyslom. K polemike súdu prvej inštancie, že v predmetom spore došlo k márnemu uplynutiu premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, odvolací súd konštatuje, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnutý žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal splácať predmetný úver v pravidelných mesačných splátkach. Následne došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k platnému zosplateniu spotrebiteľského úveru k 23. novembru 2017. O tom bol žalovaný informovaný listovou zásielkou. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise nepochybne vyplýva, že v danom prípade k zosplateniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou dňa 25.7.2017. Preto až od zročnosti tejto splátky (25.7.2017) a nie už dňom splatnosti prvej neuhradenej splátky začala plynúť premlčacia doba. Súd prvej inštancie vo veci nesprávne aplikoval premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka a nesprávne zohľadnil nepremlčanie žalobcom uplatneného nároku. Splnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach, ak sa tak stane veriteľ môže od dlžníka žiadať len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou resp. zročnou podľa dohody účastníkov, alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná

premlčacia doba podľa ust. §101 Občianskeho zákonníka, plynie samostatne. Súd prvej inštancie nesprávne konštatoval, že ak v prerokovanej veci išlo o splátku splatnú 25.3.2016, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu, však uplynula najneskôr 25.7.2020. Keďže návrh na vydanie platobného rozkazu bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica 27.1.2020, stalo sa tak v čase, keď ešte nárok žalobcu nepochybne premlčaný nebol. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa vecou v zmysle právneho názoru vyjadreného odvolacím súdom, ktorým je súd prvej inštancie viazaný, a to skutočnosťou, že v danom prípade nárok uplatnený žalobcom v čase doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu upomínaciemu súdu premlčaný nebol, ako aj tým že tento nárok vyplýva žalobcovi zo spotrebiteľskej zmluvy. V rámci vykonaného dokazovania súd prvej inštancie posúdi žalobcom predložené listinné dôkazy a na základe toho rozhodne, či žalobcovi možno jeho nárok uplatnený žalobou priznať alebo je nevyhnutné jeho žalobu zamietnuť.

6. V danom prípade je teda predmetom konania zaplatenie sumy 728,60 eur s prísl.. S poukazom k uvedenému súd dňa 28.11.2023 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 30.10.2023.

7. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- eur.

8. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

9. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

10. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že Krajský súd Prešov uznesením č. k. 6CoCsp/11/2022 - 178 zo dňa 14.9.2022 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odôvodil tým, že nárok žalobcu nebol v čase doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaný. Hoci sa žalobca nestotožňuje s označením splátky splatnej 25.7.2017 za splátku, pre nezaplatenie ktorej uplatnil pôvodný veriteľ právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko v zmysle znenia tohto ustanovenia je to vždy splátka, ktorá uplatneniu tohto práva bezprostredne predchádza, teda splátka splatná dňa 25.10.2017, súhlasí s tým, že nárok žalobcu nie je premlčaný.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom na začatie konania a jeho prílohami, Návrhom na uzavretie Zmluvy, Zmluvou o splátkovom úvere, Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej len VOP), Obchodnými podmienkami, Sadzobníkom poplatkov, Oznámením o postúpení pohľadávky, Zmluvou o postúpení pohľadávky, Prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, Pokusom o zmier zo dňa 10.1.2020, Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, Výpisom z účtu, uznesením odvolacieho súdu a zistil nasledujúci skutkový stav:

12. Dňa 28.8.2014 uzavrel právny predchodca žalobcu, SLSP, a.s. a žalovaný Zmluvu o splátkovom úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebného úveru v sume 400 eur, bez uvedenia účelu úveru. Úver mal žalovaný splácať v pravidelných mesačných 10,61- eurových splátkach, pri fixnej úrokovej sadzbe 24,40 % ročne, počnúc dňom 25.10.2014 po dobu 84 mesiacov. RPMN predstavuje 29,42 % a celková čiastka spojená s úverom predstavuje sumu 891,21 eur. Splatnosť úrokov bola dohodnutá mesačne, k 25-temu dňu v mesiaci. Konečná splatnosť úveru 25.9.2021.

13. Výzvou zo dňa 12.9.2018 SLSP, a.s. oznámila žalovanému, že banka z dôvodu omeškania so splácaním pohľadávky je oprávnená postúpiť vymáhanú pohľadávku tretej osobe.

14. Pokusom o zmier zo dňa 10.1.2020 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 896,86 eur a to najneskôr do 20.1.2020.

15. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018 postúpila SLSP (postupca) svoju pohľadávku voči žalovanému žalobcovi.

16. Z Prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok mal súd zistené, že pohľadávka právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému predstavovala sumu 728,60 eur. Na základe uvedeného mal súd za preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu.

17. V zmysle časti III, bod 5. a 6. Všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v Úverovej zmluve a ak je k Úverovej zmluve dohodnuté Poistenie k Úveru a súčasťou dokumentu je časť II., tiež bod 4. A 5. V časti II. tohto dokumentu, sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok, VOP, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi v tomto poradí. Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

22. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

23. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

24. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 OZ).

25. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len

"neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

30. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

31. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. OZ podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

32. Ustanovenie § 53 OZ sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

33. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení OZ. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

34. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok

(čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia OZ.

36. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že dňa 28.8.2014 uzavrel právny predchodca žalobcu, SLSP, a.s. a žalovaný Zmluvu o splátkovom úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebného úveru v sume 400 eur, bez uvedenia účelu úveru. Úver mal žalovaný splácať v pravidelných mesačných 10,61-eurových splátkach, pri fixnej úrokovej sadzbe 24,40 % ročne, počnúc dňom 25.10.2014 po dobu 84 mesiacov. RPMN predstavuje 29,42 % a celková čiastka spojená s úverom predstavuje sumu 891,21 eur. Splatnosť úrokov bola dohodnutá mesačne, k 25-temu dňu v mesiaci. Konečná splatnosť úveru 25.9.2021.

37. Súd vo veci rozhodol rozsudkom, ktorým v celom rozsahu zamietol návrh a nepriznal žalovanému trovy konania z dôvodu premlčania. Na odvolanie žalobcu apelačný súd uznesením, sp. zn. 6CoCsp/11/2022 z 14.9.2022 rozhodol tak, že zrušil toto prvoinštančné rozhodnutie a rozhodol tak, že nárok premlčaný nie je. Že bol uplatnený na súde počas plynutia premlčacej doby a to z titulu okamžitého zosplatnenia, z titulu ktorého bol nárok uplatnený pred uplynutím premlčacej doby, tak ako vyplýva z ods. 17,18 zruš. uznesenia. Nadriadený súd v ods. 20 v odôvodnení zrušujúceho uznesenia nariadil súdu prvej inštancie svojim právne záväzným právnym názorom opätovne posúdiť žalobcom predložené listinné dôkazy a na základe toho rozhodnúť. Po zrušení a vrátení veci KS, súd prvej inštancie tak učinil a vychádzajúc z premisy, že nárok premlčaný nebol v zmysle právne záväzného právneho názoru nariadeného súdu v zrušujúcom uznesení súd vychádzal z toho, že okamžité zosplatnenie nároku bolo učené platne a to v súlade s § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Bola učená výzva v zmysle § 55 ods. 9 zo strany postupcu pohľadávky žalovanému s upozornením na možnosť okamžitého zosplatnenia a po uplynutí zákonom uvedenej lehoty bolo učené samotné okamžité zosplatnenie.

38. Pokiaľ však ide o samotný uplatnený nárok, žalobca ho v žalobe špecifikoval tak, že ide o 400 eur z titulu istiny - 290,71 eur z titulu riadneho úroku a 37,89 eur z titulu úroku z omeškania. Súd konštatuje, že v zmysle úverovej zmluvy uzavretej s právnym predchodcom žalobcu bol dohodnutý fixný. Išlo o spotrebný úver na čokoľvek, pričom bola úroková sadzba dohodnutá fixne do splatnosti 24,40% ročne, pričom už v nej mala byť zadaná zľava z úrokovej sadzby. Išlo o úver na 84 mesačných splátok, teda na 7 rokov. Súd konštatuje, že takto dohodnutý úrok bol dohodnutý v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko takmer dvojnásobne prevyšoval priemerné úrokové sadzby poskytované bankami pri novoposkytovaných úveroch pre tento typ úveru a teda v 08/2014 pri spotrebných úveroch so začiatkom fixácie na 5 rokov u novoposkytovaných úveroch bola priemerná ročná úroková sadzba vo výške 12,52 % (zdroj www.nbs.sk). V zásade je možné takto dohodnutý dvojnásobný úrok hodnotiť ako úžeru. Za obzvlášť zarážajúce súd považuje to, že zásadným spôsobom postupca pohľadávky pri poskytnutí uviedol žalovaného dlžníka do omylu ešte ohľadom výhodnosti poskytnutého úveru, kedy takúto úrokovú sadzbu v zmluve 24,4 % ročne deklaruje ešte ako úrokovú sadzbu po zadaní zľavy. Súd preto tento úver považuje bezúročný a bez poplatkov a preto priznal žalobcovi jednak čistú sumu istiny poskytnutého úveru 400 eur, z ktorého mu žalovaný nevrátil ani časť. Preto súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

39. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluv (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

40. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

41. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

42. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

43. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

44. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

45. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

46. Preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy sumu 400 eur spolu s 5%-ným ročným úrokom z tejto sumy od 18.12.2018 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a žalobu v prevyšujúcej časti z vyššie popísaných dôvodov zamietol.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

49. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 728,60 eur s príslušenstvom, avšak súd priznal žalobcovi len sumu 400 eur s príslušenstvom. V konaní bol úspešnejší žalobca, preto mu patrí náhrada trov konania proti žalovanému v rozsahu 9,80 %, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením v zmysle cit. ust. § 262 ods.1 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.